

„TWIERDZA KOŁOBRZEG”

/MIASTO, KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ/

„Nie chcecie ojczyzny, która was nic nie kosztuje”

Jan Paweł II

KOŁOBRZEG *Inazwa dwu członowa „obok i brzeg”* /. Pierwotna nazwa „Solec” lub „Sól obok brzegu” – historyczne nasze obecnie miasto. Leżące w płn.-zach. Polsce nad Bałtykiem, u ujścia rzeki Parsęty. Miasto turystyczno – uzdrowskie /z wodami mineralnymi, solankami i borowinami/. Pierwszy zakład solankowy powstał w 1830 r. Tutaj można leczyć drogi oddechowe, choroby stawów i krążenia. Obecnie miasto liczy ponad 45 tys. mieszkańców, a od 1967 r. zostało miastem uzdrowskim.

Kołobrzeg to miasto parków, pięknych i zadbanej parków. Największy nosi imię Stefana Żeromskiego /Park zdrojowy założony w XIX w./.

W uzdrowsku położonym w parku zdrojowym można leczyć choroby:

ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, *reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, choroby górnych dróg oddechowych, choroby dolnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, choroby endokrynologiczne, osteoporoza, choroby skóry.*

Przyczynkiem do powstania na Pomorzu Zachodnim osady Kołobrzeg, było wytwarzanie w tym rejonie – soli oraz powstały w 880 r. gród w Budzistowie.

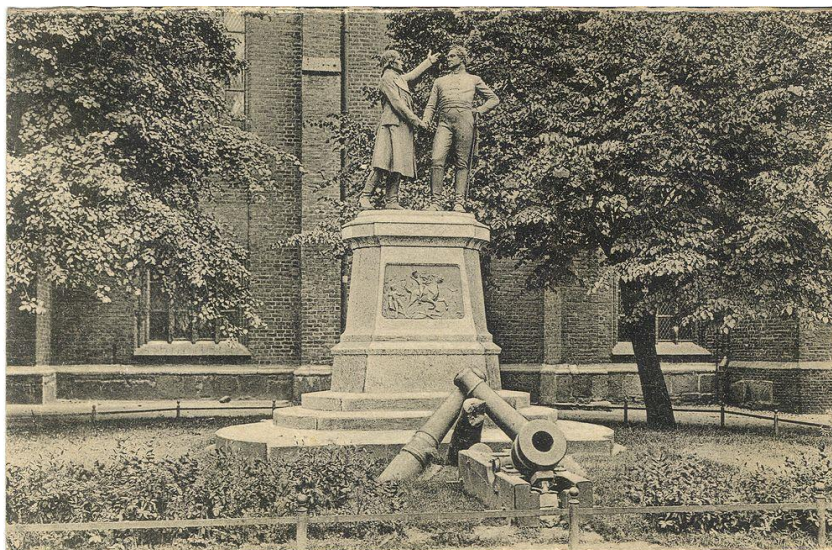
Historia ważenia soli ...

W okresie panowania Mieszka I rozbudowano gród piastowski /na podstawie konstrukcji izbicowych – charakterystycznych dla Piastów/. Pierwszą wzmiankę o Kołobrzegu podał kronikarz niemiecki Thietmar z Merseburga, gdy cesarz Otton III wraz z Bolesławem I Chrobrym w 1000 r. ustalili arcybiskupstwo w Gnieźnie i podległą mu diecezję w Kołobrzegu. W 1000 r. Bolesław Chrobry /syn Mieszka/ założył tutaj – biskupstwo, dla całego Pomorza /biskup Reinbern/. Biskupstwo trwało tylko kilka lat. Gall Anonim w Kronice Polskiej /1112 – 1116/ w staropolskiej formie podaje: *urbem Colobreg* oraz *urbem Cholbreg*. W atlasie historycznym z 1854 r. zanotowano nazwę *Colobrega*. Polskim przedwojennym egzonimem była nazwa *Kołobrzeg* (1883). Nazwa *Kołobrzeg* została ustalona urzędowo w 1946 r. W XIII w. Kołobrzeg był pod osłoną biskupów kamieńskich.

Śmierć Bolesława Krzywoustego przyczyniła się, że w 1138 r. Kołobrzeg przeszedł pod panowanie Księstwa Pomorskiego. Od XIV w. miasto jest członkiem bałtyckiej Hanzy. Od 1564 cech kowali przestał przyjmować Słowian, do swego cechu!

W 1653 Kołobrzeg przejęli brandenburczycy, którzy zamienili je w twierdzę. Twierdzą Kołobrzeg był do roku 1859. Praktycznie fortyfikacje zostały rozebrane po decyzji król Prus – Wilhelma I w 1872 r. W tym okresie miasto podupadało. Od tego czasu miasto zaczęło podupadać. W 1761 podczas wojny siedmioletniej miasto zdobyli Rosjanie.

W 1807 twierdza Kołobrzeg (niem. Festung Kolberg) została oblężona przez wojska Napoleona. Polskie oddziały na Kołobrzeg prowadził płk Sułkowski. Komendantem twierdzy był hrabia pruski, major Gneisenau. Miasto broniło się aż do podpisania traktatu pokojowego w Tylży, który zakończył wojnę. Wydarzenie to urosło w Prusach do rangi legendy. Major Gneisenau otrzymał awans na podpułkownika i zyskał znaczną sławę jako dowódca – gdyż nie poddał miasta! Bohaterswo zawsze powinno być w cenie!

Pomnik Gneisenaua i Nettelbecka wzniesiony w 1903 roku dla uczczenia pamięci bohaterów obrony Kołobrzegu z 1807 r.

Kołobrzeg podczas I w. św. na bazie sanatoriów i domów wypoczynkowych stworzył szpital dla rannych Prusaków. Natomiast w 1933 r. nadał tytuł honorowego obywatela miasta dla A. Hitlera! Ważne z punktu widzenia 1933 r., ale dzisiaj ... czy takiego „Ludobójcy” należy pozbawić „honorowego obywatelstwa”...

Na mocy rozkazu Hitlera w 1944 r. Kołobrzeg ponownie stał się twierdzą / w rzeczywistości nie był/, którą zdobywali Rosjanie /od 04.03.1945/, a później 6DP WP, 3 DP i saperzy 9 8 9 9 bsap z 1IBS/. 18. 03 Kołobrzeg został zdobyty przez 1 AWP gen. Stanisława Popławskiego i oddziały I-go Frontu Białoruskiego pod dowództwem marszałka G. Żukowa. Kołobrzeg zdobyto, ale pod gruzami legło do 95% miasta.

Kołobrzegu broniło od 7800 żołnierzy niemieckich do 10-12 tys. wg danych radzieckich. Na uwagę zwraca duża ilość esesmanów z formacji wojskowych tej organizacji – *Waffen-SS*. Były to pododdziały 10 Dywizji Pancerniej SS (10. SS Pz.Div.) „Fruntsberg”, Francuzi z rozbitej 33. Dywizji Grenadierów Pancernych SS (33. SS Pz.Gren.Div.) „Charlemagne”, Łotysze z 15. SS Pz.Gren.Div. „Lettland”, czy np. batalion alarmowy SS kpt Hempla. Nie brakowało oddziałów fortecznych, czy np. lądowych formacji *Kriegsmarine* i *Luftwaffe*.

Tym razem miasto również nie poddało się /14 marca 1945 roku radiostacja sztabu armii nadała do komendanta twierdzy płk. Fullriede, wezwanie do poddania Kołobrzegu. Wobec odrzucenia propozycji kapitulacji oddziały 1 Armii wznowiły działania bojowe/ i 18.03 – kolejnym szturmem zostało zdobyte. Płk Fullriede, po wojnie jako generał za zbrodnie wojenne został skazany na 12 lat więzienia /zwolniony po 4/.

W tymże miesiącu odbyły się zaślubiny Polski z Bałtykiem. Dokonał tego kpr. Franciszek Niewidziajło.

Było to naśladownictwo zaślubin z morzem w 10.02.1920 r., w Pucku, gdzie gen. Józef Haller wrzucił pierścień do Bałtyku!

Gen. Józef Haller rzuca pierścień do wody Bałtyku /Puck/

Różne są spostrzeżenia o zwycięstwie 1AWP. Zwycięzców się nie osądza. Bitwa była sukcesem!, ale również były i inne spostrzeżenia, jak np.: „*Bilans walk nie był korzystny. Siły 1. Armii WP użyte w ataku na miasto liczyły ok. 25 tys. żołnierzy. Według oficjalnych danych, po stronie polskiej straty zamknęły się od 1155 do 1206 poległych i zaginionych, oraz 2500 rannych, oraz ok. 420 poległych żołnierzy sowieckich.*

Transport rannego z 4. Dywizji Piechoty im. Jana Kilińskiego. Domena publiczna

Dla porównania: w polskich działaniach podczas bitwy o Monte Cassino, trwającej również ok. 14 dni, poległo lub zaginęło 1274 Polaków, a 2931 zostało rannych. Były więc to straty porównywalne tyle, że pod Monte Cassino Niemcy zajmowali doskonałe pozycje obronne na masywach górskich, które były uważane za nie nadające się do zdobycia.

Monte Cassino – 2000 r.

Poza tym, ilość żołnierskich grobów oraz relacje świadków wskazują, że straty te mogły być znacznie wyższe, sięgające nawet ok. 2500 – 3000 zabitych. Przez dziesięciolecia propaganda PRL pokazywała zdobycie Kołobrzegu jako ogromny sukces Wojska Polskiego, pomijając milczeniem kwestię strat, lub uzasadniając, że mieściły się w „normie” dla Frontu Wschodniego. Rzeczywiście, mieściły one się w normie, ale dla Armii Czerwonej, w której życie żołnierzy nie przedstawiało większej wartości”.

30 września 2006 r. Kołobrzeg otrzymał Honorową Flagę Rady Europy.

ZWIEDZAMY KOŁOBRZEG I MUZEA:

W środku: kmdr ppor. w st. spocz. Leszek KOWALSKI – Prezes Koła nr 8 im. ORP „ORZEŁ” ŻŻWP w Kołobrzegu – przedstawiający historię miasta oraz oprowadzający nas po Muzeum Oręża Polskiego

Specjalista Oddziału Historii Miasta opowiada o historii „Twierdzy Kołobrzeg” i historii miasta

Nasza historia. Świecka i katolicka ... Pomnik Tysiąclecia – nazywany również Pomnikiem Tysiąclecia Utworzenia Biskupstwa w Kołobrzegu. Usytuowany przed bazyliką konkatedralną. W środku cesarz Otton III

CZĘŚĆ WEWNĘTRZNA MUZEUM ORĘŻA POLSKIEGO

Woje Chrobrego – obrońcy grodu Kołobrzeg – Muzeum Oręża Polskiego
/część wewnętrzną/

Ekspozycja związana z morzem

**Samoloty, amfibie, działa, armaty, pojazdy o różnym przeznaczeniu, itp.
Na przestrzeni dziejów można tutaj zobaczyć ...**

Mundury z różnych okresów

CZĘŚĆ ZEWNĘTRZNA MUZEUM ORĘŻA POLSKIEGO

Pojazdy gaśnicowe

Można tutaj zobaczyć polskie i radzieckie samoloty, helikoptery – będące na uzbrojeniu WP

Samolot szkolno-bojowy PZL TS-11 Iskra

Wprowadzanie do użytku w lotnictwie polskim bojowych samolotów odrzutowych niosło potrzebę wdrożenia do produkcji konstrukcji szkolno-treningowej. Kierowano się założeniem że nowy samolot powinien być prosty w pilotażu. Zadania podjął się zespół konstruktorów inżyniera Tadeusza Sołtyka. Prototyp wzbił się w powietrze 5 lutego 1960 r., a pierwszy seryjny egzemplarz – w 1963 r.

Produkcja seryjna samolotu trwała od 1963 do 1987 roku w zakładach WSK Mielec. Skompletowano 424 egzemplarze. Mimo, iż zaprojektowany jako maszyna szkolna TS-11 mógł zostać doraźnie uzbrojony i wykonywać ograniczone zadania bojowe. Samolot wszedł do służby w 1964 r. i używany jest do dnia dzisiejszego. 50 sztuk zamówionych zostało ponadto dla Indyjskich Sił Powietrznych (korzystano z nich do 2004 r.)

Odrzutowy samolot bombowy Il-28

Odrzutowy samolot bombowy Il-28 stanowił zwieńczenie trendu, jaki był charakterystyczny dla rozwoju lotnictwa w latach 40-tych XX w. Zaprojektowany został w Związku Radzieckim. Pierwszy lot odbył się 8 sierpnia 1948 r. O skali sukcesu maszyny Iljuszyna świadczy fakt, że jej produkcję podjęto jednocześnie w kilku fabrykach: w Moskwie, Woroneżu i Omsku. Maszyny budowano w kilku wersjach, m.in. bombowej, torpedowej oraz szkoleniowej. Il-28 produkowano na warunkach licencji w Czechosłowacji jako B-228 i Chinach jako Ha-5.

Pierwsze samoloty tego typu trafiły do Polskiego Lotnictwa Wojskowego w 1952 r., włączono je w skład 15. Dywizji Lotnictwa Bombowego i 7. Brygady Lotnictwa Bombowego. Kilka maszyn przekazano 19. Eskadrze Holowniczej Marynarki Wojennej oraz Oficerskiej Szkole Lotniczej w Dęblinie. Ze służby w lotnictwie polskim Il-28 wycofany został po 25 latach w 1977 r.

Prezentowany egzemplarz został przekazany do Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu w 1978 r. z Jednostki Wojskowej 2571 w Słupsku.

Działa, armaty, haubice, itd. – wg uznania...

W PARKU KOŁOBRZEGU:

Znani Obywatele Polski

Kmdr Jerzy Bucholc dziękuje kmdr. ppor. Leszkowi Kowalskiemu za wspaniałe i interesujące przekazy o Kołobrzegu i Muzeum Oręża Polskiego, a głównie za serdeczność i koleżeństwo

Kołobrzeg – był osadą, miastem, twierdzą, dzisiaj jest powiatem /rozwijającym się/ – piękna miejscowość. Morze, plaże, parki, kwiaty, historia /nie tylko związana z walkami i bitwami/, uzdrowiska ... to może przyciągać, a nam trzeba temu urokowi – poddać się!

„Bohaterów”, których wymieniłem, ze względu na walkę do końca... nie wszyscy znamy, gdyż byli naszymi wrogami, ale jako żołnierze – przeszli do historii u historyków, gdyż w mniejszości – wykonali swoje zadania do końca.

Dla nas pozytywnym bohaterem /dla Persów – NIE/ był LEONIDAS w bitwie pod Termopilami /sierpień 480 r. p.n.e./.

Stąd wniosek ... po co walczymy, aby rządzić ŚWIATEM... i tak wszystkie mocarstwa z czasem, jak historia przekazuje ... UPADAJĄ!

**Z poważaniem
Antoni Tunkiewicz
SAPER**